

SŁOWO DYREKTORA
INSTYTUTU PEDAGOGIKI
WYDZIAŁU NAUK SPOŁECZNYCH KUL

Jubileusz XXXV-lecia pracy naukowo-dydaktycznej Pani Prof. KUL, dr hab. Aliny Rynio daje całej społeczności Instytutu Pedagogiki KUL, a zwłaszcza pracownikom Katedry Pedagogiki Chrześcijańskiej miłą okazję do wyrażenia słów uznania i życzeń oraz wdzięczności za Jej ofiarną pracę i obecność wśród nas. Wdzięczność tę Instytut Pedagogiki i Katedra Pedagogiki Chrześcijańskiej wyrażają zgodnie ze zwyczajem akademickim przez dedykowany Pani Prof. Alinie Rynio okolicznościowy numer „Roczników Pedagogicznych” z tekstami Jej najbliższych współpracowników, przyjaciół i doktorów wypromowanych na Jej Seminarium doktoranckim z Pedagogiki Chrześcijańskiej.

Zebrany wybór tekstów dotyczy głównie teorii wychowania, która stanowi podstawową dyscyplinę naukowej działalności Prof. Aliny Rynio, wyznaczaną i ubogacaną przez kolejne rozprawy przygotowane na stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego. Teksty te stały się punktem wyjścia dla przyszłych dokonań Katedry Pedagogiki Chrześcijańskiej KUL w dwunastoletniej historii jej działalności. Powstanie katedry zostało koncepcyjnie przygotowane przez Panią Prof. Alinę Rynio, i z poparciem Rady Instytutu Pedagogiki oraz Rady Wydziału Nauk Społecznych KUL przedstawione Senatowi Akademickiemu KUL, który w 2005 r. utworzył Katedrę; na jej kierownika została powołana dr hab. Alina Rynio.

W te konteksty wpisany zostaje obecny numer specjalny „Roczników Pedagogicznych”, który przedstawia się jako publikacja o szczególnych walorach formacyjnych i naukowych, inspirujący do podejmowania namysłu nad teorią wychowania uprawianą w duchu chrześcijańskim. Numer jest wyrazem wdzięczności Pani Prof. Alinie Rynio od pracowników Katedry Pedagogiki Chrześcijańskiej KUL, współpracowników i przyjaciół z Instytutu Pedagogiki KUL, którego była dyrektorem w latach 2008-2012, a którzy w tej formie wyrażają podziękowanie za Jej pracę naukowo-dydaktyczną i organizacyjną w naszym środowisku. Dodać należy, że Prof. Alina Rynio związała się z Instytutem niemal od samych

początków przywrócenia studiów na kierunku pedagogika w KUL, podejmując w nim pracę w 1982 r. (a zatem w rok po wznowieniu studiów na tym kierunku). Pracowała najpierw w Sekcji Pedagogiki, od 1996 r. przekształconej w Instytut Pedagogiki KUL początkowo jako asystent, potem adiunkt, adiunkt z habilitacją i następnie profesor nadzwyczajny. Jako profesor nadzwyczajny podjęła współpracę z Zakładem Pedagogiki Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej.

Jubileusz pracownika akademickiego jest szczególną okazją do spojrzenia wstecz i zachęca do podjęcia próby dokonania charakterystyki tej działalności i samej sylwetki Jubilatki.

Dorobek naukowy Prof. Aliny Rynio charakteryzuje różnorodność dość jasno określonych obszarów, form wyrazu i problemów, które stanowią dla niej istotę refleksji nad wychowaniem. Znajdujemy w tym dorobku publikacje naukowe, zarówno książkowe – wydawane jako monografie autorskie, jak i publikacje zwarte pod własną redakcją lub współredagowane, liczne artykuły – m.in. w znaczących czasopiśmie naukowych, również felietony, często głos w dyskusji wyrażający Jej stanowisko, a także reminiscencje i wspomnienia zamieszczone w dziennikach i wywiadach, świadectwach i biografiach.

Ogląd tego dorobku pozwala stwierdzić, że charakteryzuje go otwarcie na podejście teologiczne i filozoficzne, psychopedagogiczne i socjologiczne do wychowania, co nadaje mu wyraźny rys interdyscyplinarności – zauważanej zwłaszcza w okresie pełnienia funkcji Dyrektora Instytutu Pedagogiki KUL w Lublinie – od roku akademickiego 2008/2009 do 2011/2012.

Na podkreślenie zasługuje aktywność w zakresie kształcenia i rozwoju młodych pracowników nauki, czego dowodem są promocje nowych doktorów, których wykaz podaje niniejszy numer. Świadczy o tym także zaangażowanie w *Międzywydziałowe Interdyscyplinarne Studia Doktoranckie* (MISD) realizowane w KUL od roku akad. 2011/2012.

Talenty społeczno-organizacyjne, wypróbowane i potwierdzone wieloletnim stażem w ramach Uczelnianej Solidarności, pełnione funkcje organizacyjne i naukowe zadania, a także społeczna działalność przedstawiają Dr hab. Alinę Rynio jako dość bogatą we wszelkiego rodzaju inicjatywy, w tym wielkie konferencje związane z pracą Katedry Pedagogiki Chrześcijańskiej KUL, której jest kierownikiem. Wymienić tutaj należy m.in. wielką międzynarodową Konferencję na temat *Wychowania chrześcijańskiego* (której owocem jest publikacja nosząca tytuł *Wychowanie chrześcijańskie. Między tradycją a współczesnością*, Lublin, 2007, ss. 1152), a także *Media w wychowaniu chrześcijańskim* (2010) czy *Wczoraj i dziś*

pedagogiki uniwersyteckiej w świetle twórczości Stefana Kunowskiego (2010) i *Pedagogika na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Historia i współczesność* (2011); jak również jubileuszową konferencję Instytutu Pedagogiki związaną z XXX-leciem jego reaktywacji (w kwietniu 2011 r.) i *Kongres Rodziny* zorganizowany w 2015 r.

Wśród pól działalności i szczególnych obszarów zaangażowania i zainteresowania Prof. dr hab. Aliny Rynio, możemy wskazać zwłaszcza:

1. *dorobek i twórczość o charakterze biografistycznym*, ukierunkowane na analizę przesłania pedagogicznego św. Jana Pawła II, kard. Stefana Wyszyńskiego, ks. Luigię Giusanigo, ks. Mieczysława Brzozowskiego, Wojciecha Chudego. Wydobywa Ona i naświetla sytuację życiową wymienionych autorów, do czego przyjmuje – jako podstawę – personalistyczną inspirację, pozwalającą na ujęcie podmiotowości ucznia i nauczyciela w procesie nauczania – od nauczania początkowego aż po poziom akademicki – a także na realizację nauczania i wychowania z poszukiwaniem wzajemnych uwarunkowań między funkcją adaptacyjną a emancypacyjną;

2. *pedagogika chrześcijańska* z podstawowymi jej problemami, związanymi m.in. z mediami, czy wychowaniem religijnym i jego uwarunkowaniami światopoglądowymi, podejściami i modelami edukacji katolickiej z uwzględnieniem tradycji katolickiej myśli pedagogicznej;

3. trzeci nurt poszukiwań związany jest z poprzednią grupą problemową – i dotyczy *różnych koncepcji realizowania szkolnej edukacji, włącznie ze szkołą katolicką*. W podejmowanych zagadnieniach, zwłaszcza związanych z pedagogiką szkoły katolickiej, powtarzają się pytania o możliwości i sposoby realizacji w niej wychowania moralnego, czy też o kształtowanie charakteru moralnego oraz wychowanie do wolności i odpowiedzialności;

4. ciekawym, zarysowującym się wątkiem w tym dorobku są poszukiwania związane z *aksjologią pedagogiczną*, zarówno *aksjologią procesu wychowania, jak też nauczania, z jego strukturą i elementami*, wśród których zaznacza się zwłaszcza *problem wartości humanistycznych*, analizowanych zarówno w kontekście twórczości pedagogicznej wybranych pedagogów, jak też w odniesieniu do pracy i aktywności pedagoga na rzecz własnego rozwoju intelektualnego i moralnego (*pedeutologia*);

5. dość liczną reprezentację w tym dorobku stanowią *teksty będące sprawozdaniami, zajęciem stanowiska wobec kwestii praktycznych, życiowych oraz społecznych* itp., związane także z bezpośrednim zaangażowaniem Prof. Rynio

w tych obszarach życia społecznego, a zwłaszcza w Ruchu *Komunia i Wyzwolenie (Comunione e Liberazione)*.

Dorobek ten w przeważającej mierze daje się wyraźnie usytuować w następujących dyscyplinach i ich grupach problemowych: *pedagogice chrześcijańskiej, biografistyce, teologii i filozofii wychowania, teorii wychowania i pedagogice szkolnej, pedagogice szkoły wyższej oraz pedeutologii*. Można oczywiście zauważyć występujące korelacje poruszanych problemów pedagogicznych z psychopedagogiką (stanowiącą kwestie formowania dojrzałej osobowości itp.), czy też bezpośrednio z tezami antropologicznymi oraz aksjologią pedagogiczną.

Cały dotychczasowy dorobek naukowy Prof. Aliny Rynio, wymienione wyżej kierunki jej poszukiwań i obszary badań, znajdują syntetyczne odzwierciedlenie w niniejszej jubileuszowej publikacji, stanowiąc rodzaj próby syntezy pozwalającej stwierdzić, że już na obecnym etapie naukowego rozwoju Jubilatki mamy do czynienia z bardzo dojrzałym spojrzeniem na wiele zagadnień stanowiącym wartościowe podstawy na drodze rozwoju do pełnej samodzielności w pracy naukowej, związanej także z kierowaniem zespołową pracą badawczą oraz wspieraniem swoim doświadczeniem naukowym i kompetencjami przyszłych pracowników nauki. Za tym przemawia dość dobra intuicja w podejmowaniu istotnych aspektów codziennego życia, które wymagają też wnikliwości, aby je rzeczywiście w sposób znaczący i skuteczny rozwiązywać.

Psychologiczne i teologiczne wykształcenie, zdobyte podczas studiów i nadal intensywnie rozwijane, stawia naukową aktywność Prof. Aliny Rynio w tych bardzo ważnych obszarach badań pedagogicznych, w których wypracowała i ciągle wypracowuje swoje oryginalne miejsce w myśli pedagogicznej, zauważane w pedagogice uprawianej w Polsce.

Z szacunkiem i wdzięcznością odnosimy się do dorobku Pani Profesor, w którym odnajdujemy kontynuację prawie już stuletniej tradycji kształcenia pedagogicznego w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, ale zarazem wzbogacenie pedagogiki w Polsce, zwłaszcza o jej wymiar integralny, aksjologiczny i antropologiczny. W uznaniu dla szerokich zainteresowań Pani Profesor wyrażamy zarazem przekonanie, że pozwolą one na dalsze realizowanie wśród nas twórczej aktywności w poszukiwaniu oryginalnych rozwiązań problemów wychowania współczesnych pokoleń.

Gratulując Jubileuszu, w imieniu Instytutu Pedagogiki, pracowników i studentów życzę Pani Profesor dalszych sukcesów, długich lat w zdrowiu, w atmosferze zasłużonej satysfakcji – tak ważnej do dalszych twórczych działań dla dobra pedagogiki w KUL i w Polsce.

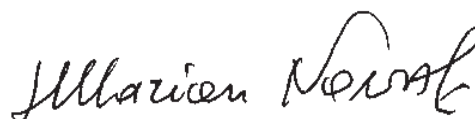
Dziękując natomiast w obecnym momencie Pani Profesor za trud i zaangażowanie w pracę wśród nas, wyrażam szczególną wdzięczność za „dyrektorski” okres prowadzenia Instytutu Pedagogiki (2008-2012), za dotychczasowe kierowanie Katedrą Pedagogiki Chrześcijańskiej KUL, za prowadzone z pasją wszelkie zajęcia akademickie i za życzliwą koleżeńską współpracę naznaczoną przyjaźnią. Dziękujemy także Bożej Opatrzności, która obdarowała i nieustannie obdarowuje nasz Instytut wieloma szansami, wśród nich szansą spotkania Pani Profesor, Pani myślenia, świadectwa życia i determinacji w działaniu.

W poczuciu ogromnej wdzięczności za dar Osoby, z okazji XXXV-letniego Jubileuszu pracy Pani Profesor w Instytucie Pedagogiki KUL, składamy też najserdeczniejsze życzenia na przyszłość: życzymy ustawicznego postępu w naukowym rozwoju – oczywiście w zdrowiu i w tej sile oraz energii działania, które dotychczas charakteryzowały Panią Profesor. Życzymy także pogody ducha i dalszych osiągnięć dla dobra nauki polskiej oraz pomnażania chwały i sławy naszemu środowisku, wyrażamy zarazem głębokie przekonanie, że wiedza, doświadczenie i zdolności organizacyjne Pani Profesor poprowadzą do dalszych i jeszcze większych osiągnięć.

Wszelkiego dobra i obfitych Bożych łask!

Ad Multos Annos, Wielce Szanowna Pani Profesor – Droga Jubilatko!

Z wyrazami szacunku

Ks. prof. dr hab. Marian Nowak

Lublin, 7 października 2017 r.